

Skupna komisija vseh zborov skupščine SR Slovenije za ustavno vprašanja je sprejela besedilo osnutka ustavnih amandmajev od XXV do XLVII in jih dala tudi v objavo in razpravo.

V ustavnem amandmaju XXV je govora o Socialistični republiki Sloveniji kot državi v sestavu Socialistične federativne republike Jugoslavije. Socialistična republika Slovenija je država, ki temelji na suverenosti slovenskega naroda in na oblasti in samoupravljanju delavskega razreda in vseh delovnih ljudi, in socialistična samoupravna demokratična skupnost delovnih ljudi in občanov, slovenskega naroda ter italijanske in madžarske narodnosti. Skupne interese v SR Sloveniji uresničujejo delovni ljudje in občani

— z neposrednim sodelovanjem krajevnih skupnosti in občin;

— v temeljnih organizacijah združenega dela in vseh oblikah njihovega združevanja, samoupravnih interesnih skupnostih, krajevnih skupnostih in občinah, ter v skupnih medobčinskih organih samoupravljanja;

— s samoupravnim sporazumevanjem ter z družbenim dogovarjanjem;

— po organih in organizacijah republike;

— z dejavnostjo družbenopolitičnih organizacij in drugih organizacij in društev;

— s svojimi svobodnimi in vsestranskimi aktivnostmi.

Amandma XXVI obravnava družbeno-ekonomski položaj delovnega človeka, temeljno organizacijo združenega dela, neodtujljivo pravico delavcev v temeljni organizaciji združenega dela do pridobivanja in delitve dohodka, nadalje delitve dohodka in osebnih dohodkov, zagotavlja enak družbeno-ekonomski položaj delavcem zaposlenim v orga-

nizacijah združenega dela družbenih dejavnosti. Po tem amandmaju so možni tudi dogovori o ustanovitvi samoupravnih interesnih skupnosti in to med delavci v organizaciji združenega dela družbenih dejavnosti in uporabniki njihovih storitev. Ta amandma je v glavnem povzetek XXI. amandmaja k zvezni ustavi.

O organizacijah združenega dela, ki so posebnega družbenega pomena govori XXVII ustavni amandma. Z zakonom oziroma odlokom občinske skupščine na podlagi zakona se lahko določijo temeljni pogoji za delo in način upravljanja ter poslovanja organizacij združenega dela, ki upravljajo zadeve ali dejavnosti posebnega družbenega pomena, in družbeno-politično skupnostjo, krajevno skupnostjo oziroma interesno skupnostjo, se uredijo razmerja, pomembna za uporabnike storitev in delovne ljudi v organizaciji združenega dela.

V posebnem amandmaju in to XXVIII, so določeni osnovni odnosi med različnimi organizacijami združenega dela, ki nastanejo z združevanjem dela in sredstev, posebej so določeni odnosi, ki nastanejo z združevanjem sredstev v obliki kreditov ali tako imenovanim skupnim vlaganjem s pravico sodelovanja pri dohodku. Ta amandma in bistvu povzema XXII amandma k zvezni (Dalje na 2. strani)

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ZP ISKRA KRANJ ● ŠT. 33 ● LETO X ● 29. AVGUSTA 1974

ELEKTROMECHANIKA KRANJ, OBRAT STEVCI — Fotokamera je v sredini zajela tekoči trak enofaznega števca, desno linijo navijalnih strojkov za napetostne tuljave, levo pa je delno opazen trak trifaznega števca

»Elektromehanika« Kranj

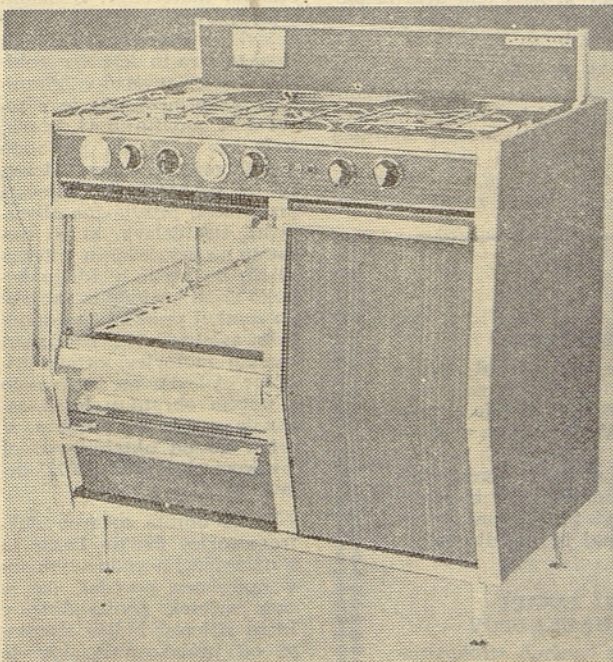
Polletni plan proizvodnje presežen za 15 odstotkov

POVEČANJE PROIZVODNJE IN BOLJŠA PORAZDELITEV FIKSNIH STROŠKOV

Tovarna je v tem obdobju dosegla velik gospodarski napredek po obsegu in vsebini svojega poslovanja. Z obsegom mislimo predvsem povečanje proizvodnje, po vsebini pa ekonomičnost poslovanja glede na vložena sredstva in delovno silo. V tem sklopu je pomembno povečanje produktivnosti in boljša porazdelitev fiksnih stroškov. Povečanje proizvodnje je bilo smotno, ker so jo narekovale večje potrebe, kar se dokazuje z relativno nižjimi zalogami. Največ so se povečale zaloge telefonskih aparatov, sicer pa je bila tudi njihova proizvodnja podvojena.

de rentabilnosti so bili osrednji problemi vsklajevanje nominalnih OD z gibanjem živ-

ljenjskih stroškov, obenem pa dosegati tak dobiček, ki (Dalje na 7. strani)

Luksuzni kombinirani štedilnik M-93 je izdelan iz nerjavnega jekla in plastificirane pločevine, kar zadovoljuje najzahtevnejše potrošnike gospodinjstev. Tehniški podatki: Zunanje mere 920 × 570 × 910 mm. Mere peči: 410 × 240 × 445 mm, 2 električni plošči Ø 145 1000 W, Ø 180, 1500 W, 3 plinski gorilniki, osvetljena električna pečica z vgrajenim termostatom, raznjem in infra grelci: zgornji 900 W, spodnji 1400 W, signalna lučka za raženj, vgrajena opozorilna ura, prostor za plinsko jeklenko. (Več o tej proizvodnji na str. 5 in 6)

UVOZNI MATERIAL PRAZNI

Kot povsod, so bili tudi pri nas osrednji problemi plačilna sposobnost in vsklajanje poslovnih elementov za izboljšanje rentabilnosti. Medtem ko beležimo v tovarni boljše obračanje obratnih sredstev, pa se je stanje kupcev bistveno povečalo. Zaradi ustreznega razporeda finančnih sredstev ni prišlo do zakasnitve izplačila OD in zastojev v proizvodnji zaradi neplačevanja reprodukcijskega materiala. Izveden je bil tudi ustrezen del financiranja investicij iz poslovnega sklada in izplačila iz sklada skupne porabe. Gle-

Kongres IFIP — mednarodna federacije za obdelavo podatkov

Tivolska dvorana v Ljubljani je bila 23. avgusta dopolne prizorišče slavnostne otvoritve 4. kongresa mednarodne federacije za obdelavo podatkov. Udeležencem kongresa iz 45 dežel je predsednik izvršnega sveta SRS Stane Kavčič zaželel dobrodošlico, nato pa predal besedo članu predsedstva SFRJ Krstu Crvenkovskemu, ki je kongres odprl v imenu njegovega pokrovitelja — predsednika Tita.

Po slavnostnih govorih so delegatov predvajali impresivno baletno točko ob spremljavi orkestra Slovenske filharmonije.

Glede na številne delegate in obsežno gradivo, ki naj bi ga na 4. kongresu obdelali do 28. avgusta, ko se bo le-ta končal, je kongres popoldne začel s svojim strokovnim delom kar v šestih ljubljanskih dvoranah in sicer v hali Tivoli, Festivalni dvorani, Slovenski filharmoniji in kinodvoranah Union, Komuna in Šiška. Hkrati je bila na gospodarskem razstavišču odprta zanimiva razstava najnovejših dosežkov na področju računalniške tehnike, ki bo odprta vse dni kongresa.

O delu kongresa in razstavi bomo še podrobneje poročali.

Osnutek ustavnih amandmajev k ustavi SR Slovenije v razpravi

(Nadaljevanje s 1. strani)

ustavi. Tako imamo tudi v tem amandmaju določbe o bankah in drugih organizacijah, ki se ukvarjajo z bančnim in podobnim poslovanjem, o organizacijah, ki se ukvarjajo s prometom blaga in storitev. Pomembna novost pa je v tem amandmaju združevanje organizacij združenega dela v zbornice, kjer je načeloma določena fakultativnost, navaja pa ta ustavni amandma, da se lahko predpiše z zakonom obvezno združevanje organizacij združenega dela v zbornice.

Poseben amandma in to XXIX imamo v samoupravnem sporazumevanju in družbenem dogovarjanju. Postopek pri sklepanju in izvajanju tako samoupravnega sporazuma kot družbenega dogovora temelji na načelih javnosti in enakopravnosti udeležencev sporazumevanja in dogovarjanja.

V posebnem amandmaju XXIX imamo o samoupravljanju osebnega dela s sredstvi, ki so last občanov in ki je v glavnem povzete amandmaja XXIV. zvezne ustave. Več poudarka pa daje ta amandma k slovenski ustavi, družbeno ekonomskem položaju kmetov, prav tako pa tudi posebej navaja, da se zadruga in druge podobne organizacije v katerih kmetje združujejo svoje delo in delovna sredstva z delom drugih oseb, organizirajo kot posebne organizacije združenega dela. Kmetom je zagotovljena lastninska pravica na obdelovalnem kmetijskem zemljišču v izmeri največ 10 ha na gospodarstvo, v gorskih, hribovitih in hribovitih kraških krajih pa v večji izmeri, ki jo določa zakon.

Že v zveznih ustavnih amandmajih je posebej poudarjeno enotno jugoslovansko tržišče. V ustavnem amandmaju XXXI. k republiški ustavi, se nalaga SR Sloveniji odgovornost pri zagotovitvi enotnega jugoslovanskega trga. Ta amandma tudi posebej govori o kompetencah, ko določa: »Kadar organ družbeno-politične skupnosti z akti, s katerimi se določa skupna ekonomska politika, določa pogoje poslovanja, ki trajneje in v večjem obsegu zmanjšuje dohodek organizacij združenega dela in onemogočajo normalno reprodukcijo, je hkrati dolžan določiti in zagotoviti ustrezno nadomestilo.«

Družbeni plan Slovenije temelji na družbenem dogovoru delovnih ljudi, organizacij združenega dela, interesnih in drugih samoupravnih skupnosti ter občin o politiki ekonomskega in družbenega razvoja Slovenije. To je ena izmed določb posebnega amandmaja, ki govori o družbenem planiranju v SR Sloveniji

V skladu z novimi ekonomskimi funkcijami federacije in z novimi odnosi med federacijo, republikami in avtonomnimi pokrajinami, so v predlogu ustavnih amandmajev podane tudi rešitve glede položaja Narodne banke Slovenije in Službe družbenega knjigovodstva. O tem govori ta dva posebna amandmaja.

Narodna banka Slovenije, kot ustanova enotnega monetarnega sistema, sodeluje z narodno banko Jugoslavije, narodnimi bankami drugih republik in narodnima bankama avtonomnih pokrajin pri uresničevanju skupne emisijske politike ter skupaj z njimi odgovarja, v okviru svojih pravic in dolžnosti, za stabilnost valute, splošno plačilno likvidnost in za uresničevanje skupno določene monetarne politike.

Služba družbenega knjigovodstva zagotavlja v skladu z zakonom evidenco o ustvarjanju, delitvi in uporabi družbenih sredstev; nadzoruje zakonitost ustvarjanja, delitve in uporabe družbenih sredstev ter zagotavlja izvrševanje obveznosti, ki jih zakon in na podlagi zakona izdani predpisi, samoupravni sporazumi ali družbeni dogovori nalagajo uporabnikom družbenih sredstev.

Davčni sistem je prav tako predmet posebnega amandmaja. Za zadovoljitev tistih splošnih družbenih potreb, ki se financirajo iz proračunov družbeno-političnih skupnosti, plačujejo delavci iz dohodka temeljne organizacije združenega dela ali iz svojih osebnih dohodkov davke, občani pa iz svojih osebnih dohodkov, drugih dohodkov ter premoženja, davke, takse in druge davščine. Iz te določbe je razvidno, da prihajamo tako na možnosti obdavčenja dohodka kot osebnih dohodkov.

(Dalje prihodnjič)

Kratke vesti

NI VZROKOV ZA SPREMEMBE

Svet guvernerjev narodne banke je proučeval položaj v svetovnem monetarnem sistemu v zvezi z najnovejšimi ukrepi ameriške vlade, stališča in akcije drugih držav ter možni nadaljnji razvoj. V tej zvezi so objavili naslednje sporočilo:

Svet guvernerjev je ocenil, da ni treba spreminjati našega plačilnega prometa s tujino. Terjatve in plačevanja v vseh vrstah deviz in z deviznimi računi gospodarskih organizacij ter občanov naj še nadalje tečejo v okviru zakonskih predpisov.

ZASKRBLJENI IZVOZNIKI ZARADI NAJNOVEJSIH AMERISKIH UKREPOV

Kljub sporočilu naših najvišjih bančnih strokovnjakov, da bo promet z devizami posebno pa z dolarji tekel po starem tečaju, naši gospodarstveniki še nadalje izražajo vznemirjenost in zaskrbljenost zaradi novih ameriških ukrepov. To predvsem zaradi tega, ker je ameriška vlada uvedla obvezne takse na uvoženo blago. Res je, da še ni točno znano za katero blago ta ukrep velja, prav gotovo pa se ne bo nanašal na proizvode, ki so jih ZDA uvažale v omejenih količinah oziroma za surovine, ki jih ne ocarinjajo.

Proizvodnja ZP v juliju 1971

Šifra Organizacije	Izpolnitev v 000		Odnosi v %			4:3	
	I—VII/70	I—VII/71	Mesečna r.	Odnos do plana	Odnos do plana I—VII		
1	2	3	4	5	6	7	8
30 Elektromehanika		190.553	241.808	28.093	105,5	63,4	126,9
40 Elementi		104.441	83.771	11.159	61,1	43,3	80,2
50 Avtomatika		46.186	66.878	6.267	—	56,5	144,8
59 Sprejemniki		32.416	45.649	3.121	100,2	57,1	140,8
60 Aparati		58.527	77.556	8.154	100,8	56,0	132,5
70 Avtoelektrika		106.080	106.829	8.423	73,2	56,2	100,7
71 Elektromotorji		27.361	30.109	3.829	73,3	41,5	110,0
72 Naprave		15.163	19.267	3.158	80,4	45,7	127,0
73 Elektronika		11.430	14.171	2.282	76,1	48,3	124,0
74 Kondenzatorji		34.398	43.782	4.459	114,0	55,5	127,3
75 Instrumenti		18.491	21.466	2.264	183,5	55,5	116,1
76 Polprevodniki		14.356	14.020	2.532	110,8	38,9	97,7
77 Usmerniki		10.914	15.069	2.548	115,8	57,1	138,1
79 Gospodinjski aparati		24.462	35.475	1.850	108,4	57,0	145,0
97 Orodjarna		3.620	4.342	478	75,5	57,1	119,9
Skupaj tovarne		698.398	820.192	88.617	96,6	54,9	117,4
11 ZZA		58.992	38.086	5.545	85,3	48,9	64,6
20 Commerce-proizv. d.		16.701	27.473	3.857	121,9	60,4	164,5
20 Commerce-inženir.		98.972	118.520	19.472	144,8	61,3	119,8
78 CAOP		1.139	1.750	250	100,0	58,3	153,6
Skupaj organizacije		175.804	185.829	29.124	124,7	58,1	105,7
Združeno podjetje		874.202	1006.021	117.741	102,3	55,4	115,1

Delo v obratu v Idriji teče

V 30. letošnji številki naša gva lista smo poročali, da je tovarna elektromotorjev v Železnikih aprila začela z adaptacijo začasnih prostorov, v katerih naj bi v začetku avgusta stekla montaža lužnih črpalk, elektromotorjev za gramofone in asinhronskih kondenzatorskih motorjev. Takrat smo obljubili reportažni zapis o novem obratu, kjer je med tem delo že steklo in se že kažejo prvi rezultati.

Medtem ko so adaptacijska dela v Idriji v glavnem končana, izdelati morajo namreč še vetrolove, urediti lakirnico in dokončati napeljava centralne kurjave, so v novi obrat 26. julija začeli seliti po-

trebno opremo in trakove za montažo lužnih črpalk in elektromotorjev za gramofone, kakor tudi vse potrebno za obdelavo rotorjev za oba izdelka.

Selitev je potekala natančno po predvidenem načrtu in tako je že 9. avgusta lahko stekla redna proizvodnja lužne črpalke za pralne stroje in 11. avgusta montaža gramofonskih motorčkov. Z delom v novem obratu je začelo 56 delavcev in delavcev, ki so jih pred tem za to delo usposobili v matični tovarni v Železnikih. Na priučenjanju je v tovarni še nadaljnjih 48 delavcev, toda vse kaže, da jih bodo morali priučiti še vsaj deset, če bodo hoteli izpolnjevati predvidene proizvodne obveznosti. Del delavcev, ki so trenutno na priučenjanju v Železnikih, bo prišlo v Idrijo nekako sredi septembra, ko bodo semkaj preselili tudi montažo asinhronskih kondenzatorskih motorjev, ostale priučene delavce pa bodo delo v novem obratu v Idriji zastavile v začetku oktobra. V celoti bo od oktobra naprej v novem obratu delalo 135 delavcev in delavcev.

Vodja obrata tovarne elektromotorjev Martin Lazar je z upravnim zadovoljstvom v razgovoru povedal, da je sam začetek proizvodnje v Idriji pokazal boljše rezultate od pričakovanih, kar je dokaz, da so prvo skupino delavcev v matični tovarni dobro usposobili za zahtevne naloge, ki jih bodo morale izpolnjevati. Nekaj težav so imeli sicer prve dni, zaradi tega, ker so se štiri delavke laže poškodovale pri delu na stiskalnicah z nožnim vklo-

pom. Zdaj bodo stiskalnice preuredili tako, da jih bodo delavke vklapljale ročno, hkrati pa si bodo pridobile tudi večjo spretnost in do nezgod ne bo več prihajalo. Zaradi poškodb omenjenih delavcev, je bilo seveda treba le-te zamenjati, kar pa je nekoliko zavrlo proizvodnjo, ker nove delavke niso imele izkušnje pri tem delu.

Prvotno je bilo planirano, da bodo v Idriji izdelali v avgustu že 32 tisoč lužnih črpalk, vendar so glede na zahteve »Gorenja«, ki je naročilo povečalo, plan povišali na 38.000. Od 9. avgusta, ko je stekla proizvodnja in do vključno 23. avgusta, ko smo obiskali obrat v Idriji, so pa izdelali že nekaj nad 20.000 lužnih črpalk ter nad 4.000 motorčkov za gramofone, čeprav so slednje začeli montirati šele 11. avgusta. Kljub uspešnemu začetku proizvodnje pa računajo, da bodo do konca meseca izpolnili le okrog 85% povečanega plana pri lužnih črpalkah in 65% planirane količine gramofonskih motorčkov, ker so morali nekaj delavcev iz montaže gramofonskih motorčkov presmeriti v montažo črpalk, dokler ne pridejo še nove delavke iz priučenjanja.

Pri delu v novem obratu nimajo posebnih problemov, le zaradi kolektivnega dopusta v tovarni in nekaterih kooperantov so doslej izgubili 12 delovnih ur, ker so jim manjkali potrebni sestavni deli. Medtem ko je oprema za montažo lužne črpalke in gramofonskega motorčka kompletna v obratu, manjka le še ena stiskalnica za gramofon-

(Dalje na 7. strani)

Poslovanje v prvem polletju

● DOSLEJ NAJVIŠJA PROIZVODNA REALIZACIJA, ČEPRAV POLLETNI NAČRT NI BIL IZPOLNEN
● RAZLOGI ZA NEDOSEGANJE PLANA V POMANJKANJU NEKATERIH MATERIALOV IN ZAMUDI PRI RAZVOJU NOVIH ARTIKLOV ●

V prvem polletju leta 1971 so bili v poslovanju tovarne elektronskih naprav doseženi

1. Primerjava z rezultati poslovanja v polletju 1971

	polletje 1970	polletje 1971	Indeks 1971/1970
proizvodnja	13.346.428,00	16.109.721,00	121
realizacija	13.241.687,47	22.078.879,69	167
brto akumulacija	1.220.860,71	2.801.031,24	229
štev. zaposlenih	393	425	108
povprečni OD	1.413,08	1.538,01	109
skupne zaloge	35.566.105,98	49.059.054,36	138

2. Primerjava z dinamičnim planom za leto 1971

	polletni plan 1971	doseženi plan 1971	Indeks dos./plan
proizvodnja	18.238.760,00	16.109.721,00	88
realizacija	20.924.969,00	22.078.879,69	105
štev. zaposlenih	425	425	100
povprečni OD	1.620,09	1.538,01	95
skupne zaloge	33.900.000,00	49.059.054,36	145

Proizvodnja je bila za 21% večja kot v istem obdobju preteklega leta, vendar za 12% nižja kot je bil polletni proizvodni plan. Kljub temu je to najugodnejša dosedanja izpolnitev proizvodnega plana in daje upanje, da bo tudi ob koncu leta izpolnitev preselila vse dosedanje in se približala letnemu planu.

Kot razloge zaostanka za proizvodnim planom navajamo predvsem pomanjkanje materialov — predvsem gre

za nesortirane materialne zaloge, saj so naše zaloge materiala po znesku ogromne, kljub temu pa pri vseh artiklih ugotovljamo pomanjkanje nekaterih materialov. Drugi razlog za zaostanek pri izpolnitvi plana pa tiči v razvoju artiklov.

Realizacija (prodaja) je kar za 67% višja od lanskoletne in za 5% večja od planirane prodaje. Tu so torej rezultati polletne izpolnitve še ugodnejši od rezultatov,

doseženih v proizvodnji.

Tak ugoden rezultat je bil dosežen z naporji prodajne službe tovarne in s pozitivnim sodelovanjem Iskra — Commerce. Za drugo polovico leta sicer programiramo, da bomo za prodajnim planom zaostali, vendar bo to le terminski premik pri realizaciji dopolnilnega asortimenta.

Akumulacija tovarne je za 129% višja od lanskoletne in je ob polletju dosegla znesek 2.801.031 — ali dobičkovno stopnjo 12,6%, primerjano z realizacijo. Tu gre sicer za znesek dobička, ki se ob koncu leta deli na poslovni, rezervni in sklad skupne porabe, vendar pa pričakujemo tudi ob koncu leta približno enak odnos med prodajo in dobičkom, kot smo ga dosegli ob polletju.

Poudariti je treba, da so prognoze glede dobička za naslednje obdobje za našo panogo dokaj neugodne, saj smo na eni strani pričali stalnim podražitvam materialov — posebno to občutimo pri uvozu iz Nemčije, ki predstavlja večino našega uvoza — po drugi strani pa ni izgledov za dvig prodajnih cen.

Računati moramo tudi z nujnostjo izvoza in z nižjimi cenami, ki jih bomo dosegali pri izvozu. Ob takih razmerah bomo zadovoljivo rentabilnost in akumulacijo lahko dosegli le s povečanjem obsega proizvodnje; ta možnost pa je žal zelo omejena s stalnim pomanjkanjem obratovalnih sredstev.

(Dalje na 7. strani)

Novi direktor tovarne orodja

Lani se je naša tovarna orodja v Stegnah v Ljubljani znašla v položaju, ki je zahteval uvedbo začasne uprave. Glede na ugoden potek sanacije v obdobju do letošnjega junija, je bila začasna uprava spet ukinjena in 22. junija so v tovarni izvolili nov delavski svet.

Po uradnem razpisu mesta direktorja tovarne orodja, je bil pred nedavnim za direktorja izvoljen dipl. ing. Drago Suša, pod čigar vodstvom si je pred tem prizadevala za sanacijo tovarne orodja začasna uprava.

Informacije

Rudi Čajavec razširja proizvodnjo

V banjalški tovarni »Rudi Čajavec« so se odločili, da bodo razširili proizvodnjo. Enajst svojih novih obratov bodo dislocirali v izrazito nerazvite predele republike. V vsak novi obrat bodo vložili 20 do 80 milijonov dinarjev. V teh novih obratih bodo v glavnem proizvajali elemente avtomatizacije gospodinskih aparatov, avtomobilske sirene in regulatorje.

»Rudi Čajavec« in češkoslovaška firma Tesla bosta skupaj gradila celo vrsto tovarn v afriških deželah. Proračun znaša okoli sto milijonov dolarjev. Ta dva proizvajalca elektrone in elektromehanike bosta omenjene tovarne gradila v letih 1972—1975.

Tudi »Fecro« k »Gorenju«

Poslovanje v tovarni kovanih izdelkov »Fecro« je že dalj časa na meji rentabilnosti. Zato so v kolektivu že nekaj časa proučevali možnosti, da si v okviru večje in perspektivnejše delovne organizacije zagotovijo uspešen razvoj. Roko je ponudila tovarna gospodinske opreme »Gorenje« Velenje in izdelala pogoje, pod katerimi pristane na to, da se »Fecro« združi z »Gorenjem«. »Fecro« bo po novem programu obdržal proizvodnjo opreme za mesarsko predelovalno industrijo. Na novo bi osvojili proizvodnjo nerjavčih pomivalnih korit in nekaterih drugih izdelkov za potrebe tovarne »Gorenje«. V prvi fazi nameravajo povečati realizacijo od 15 na 65 milij. din.

Zakaj tako in ne drugače?

Na rob izhodiščem sindikatov za dajanje soglasij k samoupravnim sporazumom

Priloge za podpis samoupravnih sporazumov o delitvi dohodka in osebnih dohodkov potekajo s tako rekoč nezmanjšano prizadevnostjo kljub temu, da smo na višku sezone dopustov. To je tudi razumljivo, saj se približujejo roki, ko bi sporazumi morali biti podpisani. Za gospodarske organizacije je ta rok 8. oktobra; do takrat mora imeti vsak predlagani sporazum podpis večine delovnih organizacij, ki so izjavile, da pristopajo k sporazumevanju, hkrati pa tudi soglasje republiških odborov sindikatov posameznih dejavnosti.

V postopku samoupravnega sporazumevanja morajo seveda sindikati pri dajanju svojih pripomb in soglasja k

osnutkom oziroma predlogom sporazumov spoštovati določila zakona in družbenega dogovora usmerjanju dohodka in osebnih dohodkov. Zaradi tega sicer še vedno prihaja do občasnih nespornostov med njimi in komisijami za pripravo sporazumov, vendar pa so sedaj takšni nespornosti že precej bolj redki, kot pa so bili ob začetku priprav za podpis samoupravnih sporazumov. Se vedno pa je marsikateri komisiji za pripravo samoupravnega sporazuma težko dopovedati, da mora mimo določil zakona in splošnih družbenih dogovorov upoštevati tudi izhodišča, s katerimi sindikati izhajajo pri dajanju svojih pripomb in soglasij k osnutkom in predlogom samoupravnih sporazumov. Takrat je večkrat slišati vprašanja, zakaj mora biti prav tako, ne pa tudi

drugače, zakaj je, če že moramo upoštevati zakonska določila, nujno upoštevati tudi izhodišča sindikatov, za katerimi ne stoji državna prisila?

O tem, ali naj pri samoupravnem sporazumevanju, ki ni »državna« stvar, upoštevamo samo »državna« določila in predpise, bi seveda lahko marsikaj povedali, vendar pa naj na tem mestu poudarimo samo to, da so sindikati eden izmed treh podpisnikov splošnih družbenih dogovorov o usmerjanju delitve dohodka in osebnih dohodkov in da je zato upoštevovanje njihovih stališč s tem v zvezi za podpisnike samoupravnih sporazumov prav tako obvezno, kot so različna »državna« določila. Sindikati vedo, zakaj vztrajajo pri svojih stališčih in če ta stališča ne bodo upoštevana, potem

pač ne bodo dali svojega soglasja k sporazumom, to pa bi povzročilo njihovo neveljavnost.

Komisije za pripravo samoupravnih sporazumov so točno seznanjene z izhodišči sindikatov glede dajanja pripomb in soglasij k tem sporazumom, ne bo pa odveč, če vsaj nekatera od teh izhodišč ponovimo. To bo verjetno prav sedaj koristno tudi zato, ker smo v času, ko morajo svoje mnenje o osnutkih in predlogih sporazumov povedati tudi samoupravljavci, saj gre za akte, ki morajo biti sprejeti po istem postopku kot interni akti delovnih organizacij.

Sindikati vztrajajo: da mora biti delo v podaljšanem delovnem času (nadurno delo) — plačano najmanj 50%, nočno delo pa najmanj 25% več kot delo v rednem delovnem času;

da mora biti delo ob nedeljah in praznikih plačano najmanj 30% več kot delo v

normalnih delovnih dnevih; da mora doatek za teže dela — izražen v denarnem znesku, ali pa v točkah — biti enak za vse delavce, ki opravljajo delo v enakih delovnih razmerah, ne pa odvisen od posameznega delavca;

da mora nadomestilo osebnega dohodka za čas bolezni do 30 dni znašati najmanj 80% od osnove oziroma od povprečja osebnega dohodka delavca v minulemu letu;

da mora najnižji ooseg sredstev za regresiranje letnih dopustov znašati 300 dinarjev neto na zaposlenega;

da se podpisnice sporazumov obvežejo, da bodo ob modernizaciji programirale in namenile določena sredstva za odpiranje potrebnih novih delovnih mest in za prekvalifikacijo delavcev, da leti ne bi bili socialno ogroženi, če se pojavi presežek delovne sile;

Vedno več podjetij zajema nelikvidnost

VEDNO VEČ PODJETIJ ZAJEMA NEI KVIDNOST DO MAJA LETOS SO IZDALI 400.000 SODNIH ODLOKOV ZA IZPLAČILO TERJATEV — LANI SODNIH TAKS ZA 766 MILIJONOV (NOVIH) DIN

Jugoslavija je edina država s tržnim gospodarstvom, v kateri vlada — splošna nelikvidnost. V drugih državah, s podobnim gospodarskim sistemom, je možno, da so nelikvidna posamezna podjetja, nikakor pa ne celotno gospodarstvo.

Vzroki takšnega stanja in iskanje ustreznega zdravila so postali predmet razpravljanj v številnih forumih in organizacijah, kajti že nekaj mesecev je problem nelikvidnosti vedno hujši. Naštetimo samo nekaj podatkov.

ISKRA Gospodinjski aparati — Reteče, Škofja Loka

Izvolili so člana DS ZP

Kot smo že poročali, se je s 1. julijem pripojila tovarna gospodinjskih aparatov Elra v Skofji Loki k Iskri. Ker je vsaka Iskrina organizacija zastopana v delavskem svetu združenega podjetja, so po pripojitvi tudi v tej tovarni izvolili svojega člana. 12. avgusta so izvedli zadevne volitve. Volitev se je udeležilo 328 volilnih upravičencev. Izmed dveh kandidatov je največ glasov dobil tov. Peter Ceferin, vodja tehniško tehnološke priprave in tako postal član DS združenega podjetja. Čestitamo!

M. N.

da morajo delovne organizacije nameniti za stanovanjsko gradnjo najmanj 4%, za izobraževanje delavcev pa najmanj 1% od bruto osebnih dohodkov;

da morajo delovne organizacije zagotoviti sredstva za plačevanje odškodnin novatorjem, racionalizatorjem in avtorjem tehničnih izboljšav;

da naj odškodnina ob odhodu delavca v pokoj oziroma v primeru smrti delavca ne presega dveh mesečnih osebnih dohodkov na zaposlenega.

Predstavniki marsikaterih komisije za pripravo samoupravnega sporazuma so v dosedanjih razpravah s sindikati večkrat protestirali zaradi navedenih izhodišč sindikatov, češ, kaj nas silite, da sedaj plačujemo več, kot pa so bili naši delavci doslej zadovoljni tudi z manjšimi izplačili. To velja, denimo, za nadurno delo, za katerega sindikati — kot rečeno — za-

Konec lanskega leta je imelo 677 delovnih organizacij tri ali več mesecev blokirane račune, v začetku maja letos pa se je število takšnih podjetij dvignilo na 829.

V petih mesecih letos je bilo izdanih 400.000 sodnih odlokov za izplačilo terjatev. V vsem lanskem letu je bilo več kakor 700.000 sodnih terjatev, pri čemer so delovne organizacije plačale na račun sodnih taks 766 milijonov novih (!) dinarjev.

V prvih mesecih letos je investicijska potrošnja narasla za 17%. Večina investicij še vedno nima ustreznega materialnega kritja, udeležba delovnih organizacij za lastnimi sredstvi pa komaj dosega četrtno skupnih investicij.

Kljub restrikcijam so kratkoročni krediti letos narasli za 14%.

Terjatve kupcev so za 35% večje kakor lani, številne delovne organizacije pa so dolžne proračunom in fondom več kot 400 milijonov dinarjev.

Zaloge končnih izdelkov in materiala so bile konec lanskega leta vredne 80 milijonov dinarjev, zdaj pa so se povečale že za 22%.

Delovne organizacije imajo trikrat manjša sredstva, kot jih rabijo za normalno poslovanje, medtem ko je v istem času denarna masa, s katero razpolagajo občani (in ki je v glavnem »mrtev kapital«), za 40% večja od skupne denarne mase v državi.

htevajo najmanj 50% večje izplačilo kot za delo v rednem delovnem času. Jasno pa je, da so to bila nižja izplačila v škodo delavcev, ki so v podaljšanem delovnem času največkrat morali opravljati delo, ki bi ga ob bolje organiziranem delovnem procesu lahko opravili v normalnem delovnem času. S tem, da vztrajajo pri najmanj 50% višjih izplačilih za delo v podaljšanem delovnem času, želijo sindikati to delo tako podražiti, da se ga bodo organizatorji dela izogibali — predvsem s tem, da bodo dobro plačevali dobro delo v normalnem delovnem času.

Navedena stališča sindikatov izhajajo iz zaključkov njihove II. in III. konference, ki obvezujejo vse sindikalne forume in ki nedvomno pomenijo pomembne pridobitve za veliko večino delavcev.

(Po »Delavski enotnosti«)

»Avtoelektrika« Nova Gorica

Politični aktiv tovarne razpravljaj o aktualnih vprašanjih

Razširjeni politični aktiv Tovarne avtoelektričnih izdelkov »ISKRA« Nova Gorica je razpravljaj o družbenem dogovoru in pripravah na samoupravni sporazum o delitvi dohodka in osebnih dohodkov.

Predstavniki sindikalnega odbora, tovarniškega aktiva mladine, komisije zveze borcev, člani sekretariata osnovne organizacije zveze komunistov, predstavniki delavskega sveta in samoupravnih izvršilnih organov ter člani vodstva tovarne smo najprej poslušali kratko poročilo o namenu in pomenu družbenega dogovora o delitvi dohodka in osebnih dohodkov, ki ga je podal predsednik občinskega sindikalnega sveta Nova Gorica.

Član interne komisije je nato poročal o pripravah za sklenitev samoupravnega sporazuma o delitvi dohodka in osebnih dohodkov, v okviru skupine delovnih organizacij elektrotehniške stroke. Skupina ca. 160 organizacij je formirala komisijo, ki pripravlja delovne osnutke samoupravnega sporazuma. V okviru Združenega podjetja ISKRA KRANJ pa je postavljena še interna komisija, ki je tudi pripravila svoj predlog samoupravnega sporazuma. Oba predloga nimata bistvenih razlik, ki bi se jih ne dalo v razpravi vskladiti.

Razprava, ki v začetku še ni ogrela vseh sodelujočih, je dala pozitivno oceno željam in ciljem, h katerim teži družbeni dogovor in samoupravni sporazum o delitvi dohodka in osebnih dohodkov. Ob samem postopku sprejemanja teh dogovorov pa naletimo na nekatere dileme, ki jih družbeni dogovor ne rešuje, niti ne skuša rešiti. Diskutantni so se ostro opredeljevali, da moramo v naši družbi vzpostaviti nekatere normative, ki naj bodo podlaga za nagrajevanje po delu, po drugi strani pa bodo dali možnost primerjav med posameznimi kategorijami delavcev, kakor tudi primerjave teh kategorij v različnih branžah in v družbenih strukturah.

Pojavljanje velikih socialnih razlik med nekaterimi kategorijami državljanov je prav gotovo odraz sistemskih nelogičnosti in burnega, premalo kontroliranega gospodarskega razvoja v zadnjem času.

Vsi diskutantni so ostro obsodili dejstvo, da sega družbeni dogovor in samoupravni sporazum do vseh kategorij redno zaposlenih v gospodarskih in negospodarskih organizacijah, da pa v to niso vključeni obrtniki in drugi

privatni in samostojni poklici, ki so danes brez dvoma tudi eden bistvenih vzrokov za nastajanje socialnih razlik, ki bi si jih v naši družbi ne smeli dovoliti.

V gospodarskih organizacijah so prav vse kategorije delavcev podvržene kontroli, pa naj gre za višino osebnih dohodkov, dnevnic, kilometrin in drugih prejemkov, ki jih omenja družbeni dogovor.

Monopolitični položaj pa omogoča marsikateremu obrtniku, da lahko izkoristi razmere na trgu za neupravičeno bogatenje. Na račun eksploatacije socialne varnosti svojih delavcev le-ti daje tudi neobičajno visoke osebne dohodke in ustvarja trenje med delavci zaposlenimi v družbenem in privatnem sektorju.

Razprava o socialnih razlikah je pri nas še dokaj medla, za družbeni sektor pa sklepamo razmeroma stroge družbene dogovore in samoupravne sporazume.

Mnenja smo, da bodo tudi samoupravni sporazumi dosegli le polovičen uspeh, če ne bodo zajeli prav vseh ka-

tegorij državljanov, torej tudi privatnega sektorja in svobodnih poklicev.

Diskutantni so opozorili na zaprepaščujoče načine in možnosti zaslužka trgovskih podjetnikov. Trgovske organizacije, prav tako pa tudi nekatere proizvodne organizacije vzpostavljajo nemoralne načine stimulacije za prodajo svojih proizvodov. Pretirani zaslužki, dostikrat zelo neupravičeni, se takoj prevajajo na potrošnika, ki ob nakupu blaga plača vsak dan višje cene.

Razna pogodbeno dela za lastno organizacijo in za druge organizacije tudi niso podvržene družbeni kontroli in mnogo kdaj presegajo norme plačila po delu.

Stalna rast življenjskih stroškov postaja vsak dan bolj pereča, najbolj pa prizadene najnižje kategorije. Družbeni dogovor, ki smo ga sprejemali in o njem razpravljali pred dvema mesecema, je baziral na postavkah, ki že danes, ko pripravljamo samoupravne sporazume, ne morejo biti in niso več realne.

(Dalje na 7. strani)

Počitniška skupnost Iskre teži za izboljšanjem kvalitete dela

Zadnja seja Sveta Počitniške skupnosti v torek 17. 8. 1971. je pokazala, da se tako uprava kot tudi samoupravni organ PSI dobro zavedajo pomanjkljivosti dosedanjega dela PSI, ki so jo prej posledica premajhnih kapacitet za letovanje naših delavcev in odsotnost osnovnega načrta razvoja PSI in njene dejavnosti, kot pa v nerazumevanju Iskrinih kolektivov za dejavnost PSI.

Da bi se delo v PSI in v njenem samoupravnem organu izboljšalo je Svet sprejel tudi naslednje pomembne sklepe:

1. finančno poslovanje PSI se iz uprave PSI prenese v Finančno računovodsko področje strokovnih služb, s čimer se upravo PSI razbremenijo za te vrste poslov z željo, da se celoti angažira za izvršitev nalog, ki jih je PSI prevzela s svojo ustanovitvijo:

— organizacija rekreativnih dejavnosti za delavce Iskre in njihove svojce

— organizacija izletov, piknikov ter drugih zabavnih prireditvev.

2. V PSI se sistemizira novo delovno mesto receptorja PSI, z naslednjimi nalogami:

— sprejemanje rezervacij in naročil za letovanje v domovih PSI in izven njih

— najemanje dodatnih kapacitet za letovanje v letni in zimski sezoni

— objavljanje prostih kapacitet in reklama za dejavnost PSI v časopisu Iskra

— organizacija prevozov na letovanje

— organizacija izletov, ekspanzij in drugih prireditvev PSI ter organizacija obiskov takih prireditvev

— organizacija smučarskih tečajev

— druga posredniška opravila v zvezi z rekreacijo delavcev Iskre.

3. Svet PSI predlaga Delavskemu svetu ZP Iskra (ki je ustanovitelj PSI), da se sprejme pogodba med ZP Iskra in PSI v toliko, da se Svet PSI ne sestoji več iz 5 članov, temveč naj svet PSI šteje toliko članov, kolikor je organizacij v sestavi ZP Iskra + člani uprave PSI. Na ta način se hoče vnesti v delo PSI in njen samoupravni organ vpliv vseh organizacij ZP, ki dajejo svoja sredstva za obstoj, razvoj in delovanje PSI. Svet je smatral, da je le z vplivom vseh organizacij možno izdelati in uresničiti plane razvoja PSI in korist vseh delavcev Iskre. I. S.

»Iskra« Reteče - Škofja Loka

UVEDBA SODOBNE TEHNOLOGIJE IN MODERNIZACIJE DELA BO NEPOSREDNO VPLIVALA NA ZNIŽANJE FIKSNIH STROŠKOV, POVEČANA BO STORILNOST, EKONOMIČNOST IN RENTABILNOST

Z integracijo je postavljen cilj, da bo tovarna gospodinjskih aparatov v Škofji Loki dominantna tovarna v okviru združenega podjetja ISKRA in sicer za proizvodnjo gospodinjskih aparatov z vgrajenimi motorji in drugih gospodinjskih aparatov in opreme, kar temelji na ustrezni delitvi dela znotraj združenega podjetja in specializaciji v proizvodnji ter splošnem poslovanju. S to specializacijo se pričakuje doseganje večje produktivnosti in ekonomičnosti ter tudi razčiščevanje proizvodnega programa in jasna proizvodna orientacija znotraj ZP. V tem cilju bo tovarna gospodinjskih aparatov v Škofji Loki prevzela proizvodnjo vseh gospodinjskih aparatov z vgrajenimi motorji od tovarne elektromotorji Železniki, investirala v opremo za proizvodnjo izdelkov iz plastičnih mas, kakor tudi ostalo tehnološko opremo in strokovni kader. Prav tako bo omenjena tovarna v cilju specializacije polagoma oz. do konca 1971. leta prenesla proizvodnjo svojih TV stabilizatorjev in trafo dejavnosti na tovarno Sprejemniki Sezana.

Specializirana tovarna za gospodinjske aparate

Opis je povzet zato, da bodo bralci čimbolje seznanjeni s proizvodnjo omenjene tovarne, nekaj drugih podatkov pa je dal za naše glasilo direktor tovarne tov. LJUBIŠA SLAVKOVIČ.

Vprašanje: Kot vse kaže, bo tovarna gospodinjskih aparatov v Škofji Loki vodilna tovarna v okviru ZP ISKRA. Tovarna je, sodeč po elaboratu, napravila solidno osnovo z vlaganji v modernizacijo, rekonstrukcijo in razvoj proizvodnega programa. Rekonstrukcija je še v teku. Kaj vse je zajeto v investicijah?

Odgovor: V letu 1971 investiramo v gradnjo kapacitet za površinsko zaščito, pred-

vsem emajlirnico in lakirnico. Dograjujemo nove prostore cca 2.500 m², s čemer bo tovarna imela v celoti 7.000 m² delovne površine. Investicija v lakirnico in emajlirnico bo omogočala povečanje kapacitet oz. konkretno dvakratno v naslednjem letu, v perspektivi pa celo petkratno povečanje. Dosedanja zmogljivost lakirnice je predstavljalca cca 250 ton lakiranih izdelkov, po dograditvi pa se bo le-ta povečala na 700 ton. V emajlirnici je podobna situacija. Sedaj smo lahko emajlirali 1.500 kg izdelkov dnevno, z novo emajlirnico, ki bo popolnoma mehanizirana in modernizirana, pa bomo emajlirali z manj delovne sile do 7.000 kg izdelkov dnevno. Po izračunu bo to zadoščevalo za najmanj 5 let.

Vprašanje: Kako kaže letošnje polletje; je poslovanje ugodno?

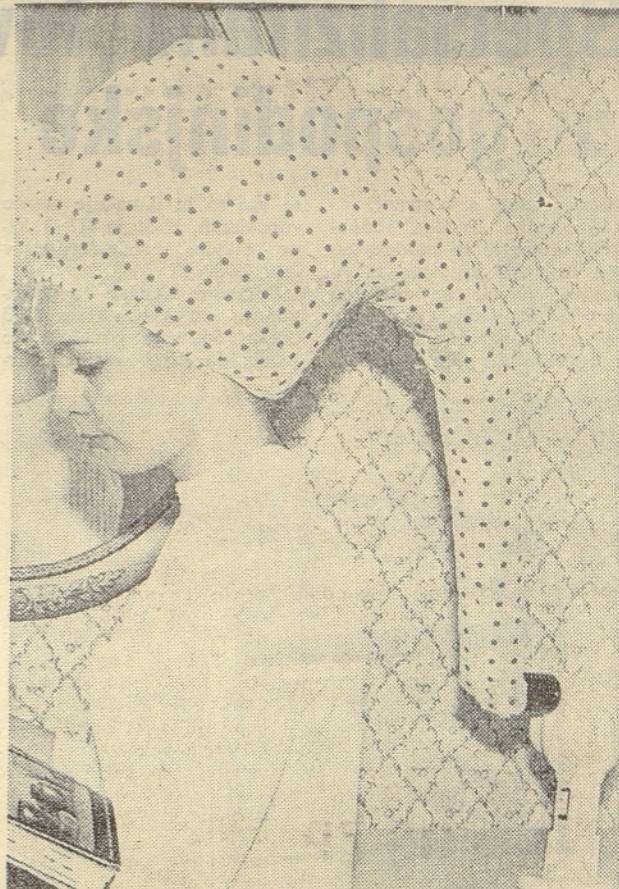
Odgovor: V tem polletju je bila proizvodnja razmeroma dobra glede na tržno situacijo, preskrbljenost z repromaterialom in na devizne težave ob uvozu. V letošnjem letu smo v primerjavi z lasko polletno proizvodnjo dosegli povečanje za 58%, letošnji plan pa smo preseglji za 9%.

Vprašanje: Kot je znano, imate v programu več skupin izdelkov, toda vsi spadajo med tkzv. gospodinjske aparate. So vsi programirani izdelki tudi v proizvodnji?

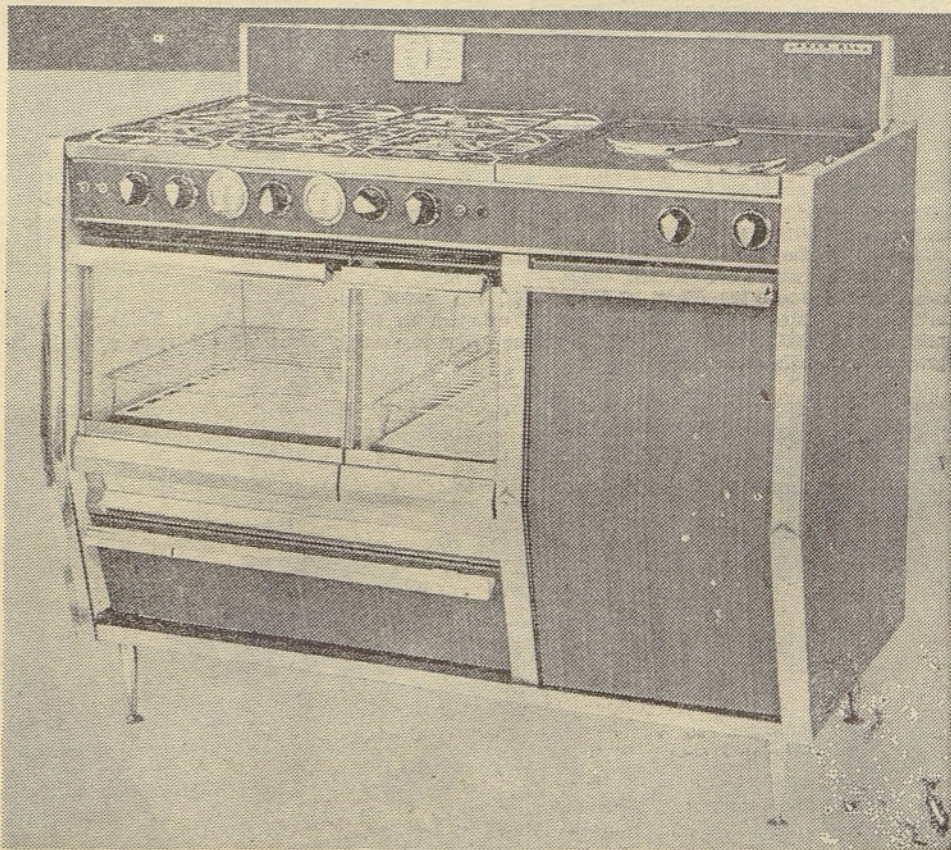
Odgovor: Naše izdelke lahko razdelimo v več skupin. V prvi so elektrotermični aparati za gospodinjstvo, med katere štejemo štedilnike, kuhalnike in električne peči, v drugo skupino, ki spada v tkzv. plinsko tehniko, štejemo plinske štedilnike in plinske peči, v tretjo skupino pa spadajo vsi drugi gospodinjski aparati z vgrajenimi

motorji, ki jih je cela vrsta, kot so npr. sušilci za lase, mešalci, sesalci za prah, sokovniki itd., vendar nekaterih od teh artiklov še ne delamo, pač jih bomo izdelovali, ko se bo realizirala pogodba med Iskrinimi tovarnami. Rok za realizacijo in prenos proizvodnje pa je datiran do konca leta 1971.

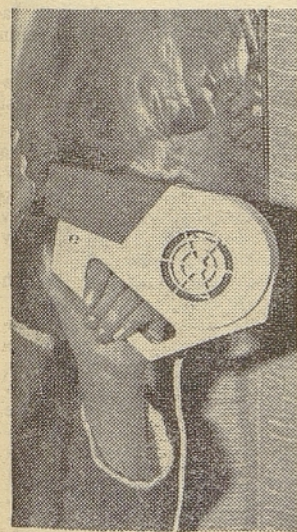
(Dalje na 6. strani)

Električni sušilec za lase »Carmen« je lahek in eleganten aparat za nego las. V sestavu aparata sta puša za ondulacijo moških las in podstavek. Po želji je moč dobiti tudi plastično kapo. Motor ne povzroča radio in TV motenj. — Tehnični podatki: Tip Carmen, moč grelca 300 W, napetost 220 V, teža 0,40 kg

Luksuzni kombinirani štedilnik M-43 je izdelan iz nerjavnega jekla in plastificirane pločevine, kar zadovoljuje najzahtevnejše potrošnike gospodinjskih aparatov. — Tehnični podatki: Zunanje mere: 1116 × 570 × 910 mm; mere pečice: 411 × 240 × 445 mm; mere grill pečice: 220 × 240 × 445 mm; 2 električni plošči Ø 145 1000 W, Ø 130 1500 W; 5 plinskih gorilnikov, osvetljeni električni pečici s termostati: manjša z ražnjem in infra grelcem 900 W, večja z infra grelci: zgornji 500 W, spodnji 1400 W, signalna lučka za raženj, vgrajena opozorilna ura, prostor za plinsko jeklenko

Ohišje fena »LEAL« je izdelano iz plastične mase, ki je odporna proti visokim temperaturam. Moderna oblika predstavlja novost v tej vrsti aparatov. Vgrajeni asinhronski motor omogoča tiho delovanje fena in ne povzroča radio in TV motenj. — Tehniški podatki: Tip RU, moč grelca 400 W, napetost 220 V, teža 0,50 kg

Specializirana tovarna za gospodinjske aparate

(Nadaljevanje s 4. strani)

Vprašanje: Uvedba sodobne tehnologije in modernizacije dela bo zagotovo neposredno vplivala na znižanje fiksnih stroškov, povečana bo storilnost, ekonomičnost in rentabilnost. Če analiza-

te vse to in današnje stanje zaposlenih, ki šteje 417, kakšno število predvidevate v letu 1975?

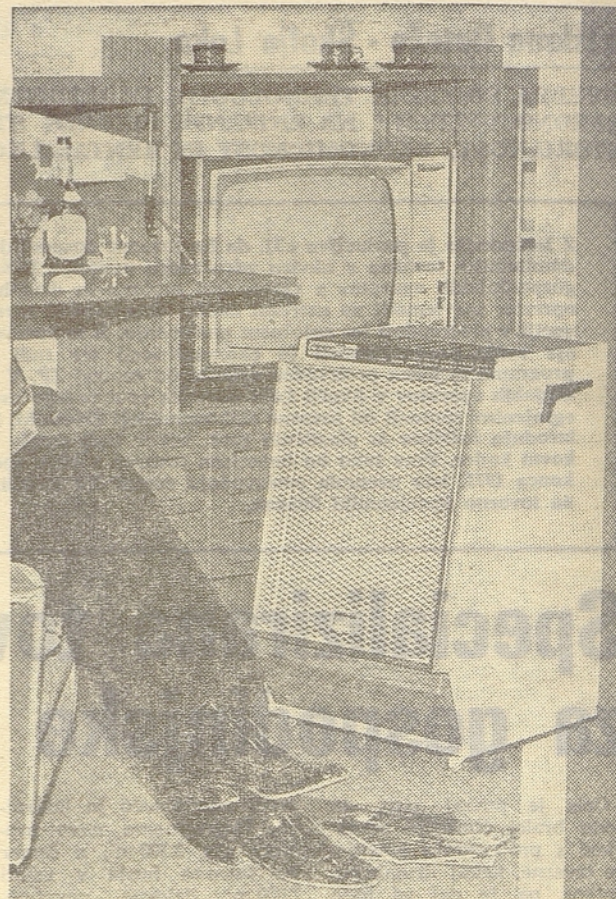
Odgovor: Ker se bo proizvodnja do konca leta 1975 skoraj 6-kratno povečala, je jasno, da kljub vsej moder-

nizaciji zdajšnje stanje zaposlenih ne bo zadostovalo, pač pa bo že letos treba zaposliti čez 100 delavcev. V letu 1975 pa bi zaposlovali 920 delavcev. V glavnem dobimo delovno silo iz bližnje okolice, ker je lega tovarne dokaj ugodna, tako za prebivalce iz Medvoda in Skofje Loke in okoliških vasi, strokovnjaki pa predvsem prihajajo iz Ljubljane, saj je tovarna nasproti železniške postaje, zveze z avtobusi so ugodne, z osebnim avtomobilom pa je Ljubljana dosegljiva v 15 minutah. Prav zato optimistično gledamo v možnost zaposlovanja, seveda če bodo osebni dohodki na zadovoljivi ravni. Nekaj, kar pa ni samo problem v naši tovarni, pa tudi drugod, pa je odhajanje kadrov na delo v inozemstvo. Glede strokovnjakov bi dejal, da pri nas predvsem potrebujemo ekonomiste, strojne inženirje, kemike in inženirje tehnologe.

Vprašanje: Kaj menite o samoupravnem sporazumevanju okoli delitve dohodka in osebnih dohodkov, o katerem je mnogo razpravljano?

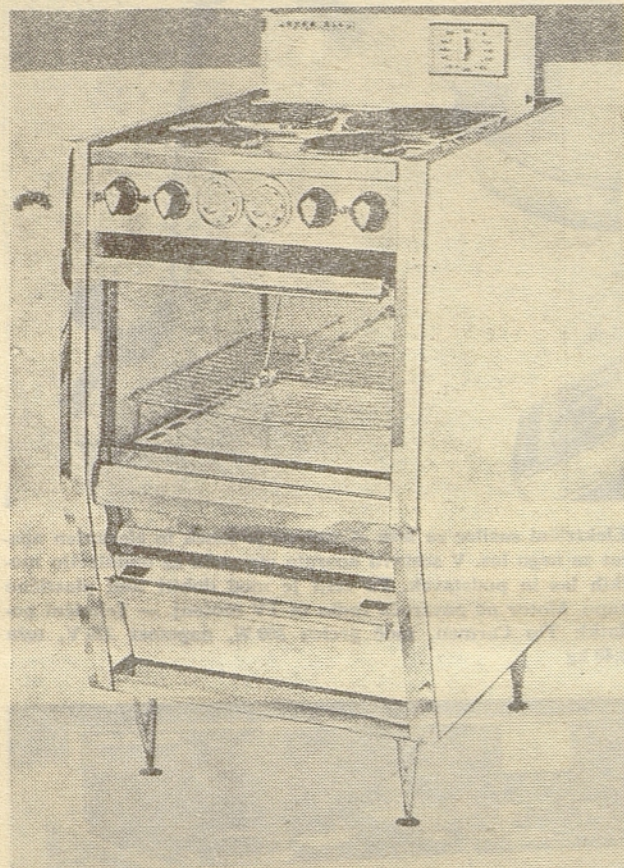
Odgovor: O tem smo že razpravljali in se zavzemamo, da sodelujemo v okviru ZP Iskra. Moje osebno mnenje pa je, da je srednjestrovni kader premalo ovrednoten, saj predstavlja okostje vsake tovarne. Lahko se namreč zgodi, da bo prav to nizko ovrednotenje pospešilo fluktuacijo srednjestrovne kadra, posebno mlajšega in najsposobnejšega. Če bi se to zgodilo, bi bilo težko popraviti stanje, ki bi s tem nastalo v posameznih organizacijah.

Vprašanje: Kako pa je pri vas organizirana prodaja izdelkov?

Plinska katalitična peč brez odvoda v dimnik! Vgrajena varnostna naprava omogoča varno uporabo peči, možnost regulacije omogoča izbiro željene intenzivnosti gretja. Jeklenka s plinom se nahaja v peči, kar omogoča prevoz peči iz prostora v prostor. Tehnični podatki: tip F-11, moč (kcal/h) 3000, plin butanpropan, poraba (gr/h) od 100 do 250, izkoristek () 98, dimenzija (cm) 430 × 475 × 710, teža (kg) 19 brez jeklenke

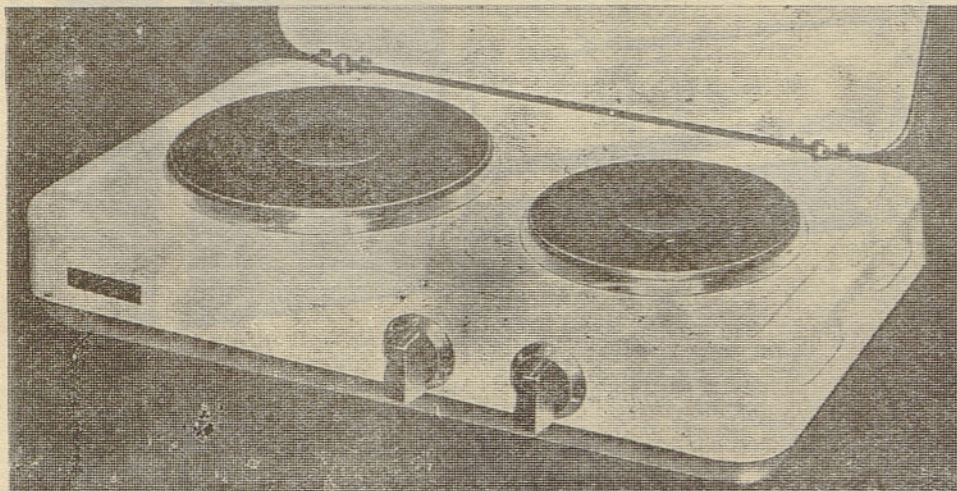
Odgovor: Po naši pogodbi . . . drugimi tovarnami, katere bomo vse prodajali prek Iskra Commerce razen nekaterih izdelkov drobne kooperacije med tovarnami v sestavi združenega podjetja in . . . katere blago ni za končno potrošnjo oz. tržišče, temveč služi za nadaljnjo reprodukcijo. Prav tako bo tudi nabava predvsem tekla prek nabavnega sektorja Iskra Commerce.

Luksuzni električni štedilnik M-36 je izdelan iz nerjavnega jekla in plastificirane pločevine ali iz nerjavnega jekla in belo emajlirane pločevine. — Tehniški podatki: Zunanje mere: 520 × 570 × 910 mm, mere peči: 410 × 240 × 445 mm, 4 električne plošče 2 × Ø 120 650 W, Ø 145 1000 W, 180 1500 W, osvetljena električna pečica s termostatom, raznjem in infra grelci: zgornji 900 W, spodnji 1400 W, signalna lučka za raznej, vgrajena opozorilna ura

Ohišje kavnih mlinčkov LH in CH-s je izdelano iz plastičnih mas prijetnih pastelnih barv, posodica za mletje pa je iz nerjavnega jekla. Mlinček CH-s ima vgrajeno varnostno stikalo. Motorja ne povzročata radio in TV motenj. Tehnični podatki: tip LH, moč (W) 120, napetost (V) 220, teža (kg) 0,50; tip CH-s, moč (W) 120, napetost (V) 220, teža (kg) 0,60

Dvoploščni električni kuhalnik KU-2 z dvema sedempolnima stikaloma za regulacijo grelne moči plošč, z belo emajliranim ohišjem. Expres plošča ima vgrajeno termo-varovalko. Tehnični podatki: tip KU-2, plošča (mm) Ø 145, moč (W) 1000, nap. (V) 220, dimenzija (mm) 470 × 310 × 120, teža (kg) 8; tip KU-2, plošča (mm) Ø 180, moč (W) 2000, nap. (V) 220, dimenzija (mm) 470 × 310 × 120, teža (kg) 8

Podpora naši plačilni bilanci

Narodna banka Jugoslavije je sporočila: maja letos je bila v Beogradu misija mednarodnega monetarnega fonda na rednih letnih konzultacijah. Opravila je tudi vse potrebno, da bi naša država lahko dobila od mednarodnega fonda sredstva za izpolnitev ciljev stabilizacijskega programa. Poročilo te misije je že obravnaval odbor izvršnih direktorjev mednarodnega monetarnega fonda in pozitivno ocenil prizadevanje Jugoslavije za stabilizacijo gospodarstva. Odobril je, da naša država lahko v enem letu izkoristi 83 milijonov dolarjev kredita kot podporo naši plačilni bilanci.

Delo v obratu v Idriji teče

(Nadaljevanje z 2. strani)
ske motorčke in en navijalni stroj za lužne črpalke, vendar pa bodo tudi to ustrezno prirejeno v kratkem dobili iz tovarne v Železnikih. Opremo za ostale vrste izdelkov, ki jih bodo montirali v obratu v Idriji, pa bodo začeli seliti v septembru. S tem je proizvodnja lužnih črpalk in gramofonskih motorčkov v tovarni v Železnikih v celoti končana in delovno silo, ki je doslej delala na teh dveh izdelkih, preusmerjajo v drugo proizvodnjo, za katero je bila tovarna spriča potrebna na tržišču prisiljena povečati svoje zmogljivosti.

Pred dnevi so v novem obratu v Idriji, kjer trenutno med 56 zaposlenimi dela le 5 moških, imeli zbor delovne skupnosti, na katerem so se porazgovorili o svojih bodočih nalogah, potrdili pa so tu-

di kandidate za volitve v svet obrata, katere bodo izvedli 4. septembra. Obrat v Idriji bo imel petčlanski svet obrata, na zboru delovne skupnosti pa so hkrati izbrali tudi tri kandidate za delavski svet tovarne.

Delo v novem obratu tovarne elektromotorjev v Idriji je torej šlo uspešno in mirno lahko pričakujemo, da bo mladi delovni kolektiv, ko bo v Idrijo prenešana celotna predvidena montažna dejavnost, svoje naloge dobro izpolnjeval. Taka pričakovanja zagotavlja polet, s katerim so delo začeli, čeprav so se za naloge, ki jih čakajo, usposobili v rekordno kratkem času.

Ob uspešnem začetku kolektivu v našem novem obratu v Idriji želimo, da bi se kar čim prej vživel in dosegal čim boljše delovne rezultate. C.

Polletni plan proizvodnje presežen za 15 odstotkov

(Nadaljevanje s 1. strani)
bo omogočal vsaj delno financiranje razširjene reprodukcije. Devalvacija dinarja in revaloracija nekaterih konvertibilnih valut nam ni ničesar prinesla, ker so se obremenile tudi izvozne premije. Ob zadnjih stabilizacijskih ukrepih je uvoženi reprodukcijski material zopet za 4% dražji, za stimuliranje izvoza pa je Občinska skupščina znižala stopnje prispevkov iz OD za 0,5%.

PRESEŽEN PLAN

Plan proizvodnje za prvo polletje je bil presežen za 15 odstotkov tako, da smo že v polletju dosegli 57% letnega plana. Vrednost proizvodnje je v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta večja za 43% ob 9% povečanju povprečnega števila zaposlenih. Največ se je povečala proizvodnja stikal, telefonije, števec in rotacijskih strojev. Z menjavo, oz. prenosom dela proizvodnje številčnikov za števec v obrat števec se je eksterna proizvodnja relativno največ povečala v obratu mehanizmov v Lipnici. V absolutnem znesku pa je največje povečanje dosegla telefonija, in sicer je razširila proizvodnjo v Kranju, polno pa je obratovala tudi že lansko leto nanovo organizirana proizvodna enota na Blejski Dobravi.

POPREČNI OD 1.375 DIN

Plan zaposlenih za to obdobje je bil presežen samo za 1%. Celotno povečanje za-

poslenih se nanaša izključno na povečanje števila produktivnih delavcev. Opravljenih je bilo nekaj več nadur kot v istem času lani. Plan nadur je bil dosežen z 58%, preseganje norm pa se je v primerjavi z lanskim polletjem povečalo za 6%. Planirani obseg proizvodnje po asortimantu je bil izpolnjen 85%, kar opominja na potrebo po večji vklajenosti in redu na področju planiranja plasmana, proizvodnje in oskrbe z reprodukcijskim materialom. Z boljše vklajenostjo bi bile dane možnosti za še hitrejši in cenejši potek proizvodnje. Z že znižanimi prispevki za OD za 0,5% je bilo izplačanih 52% planiranih OD. Vse mesece so bili izplačani nekoliko večji osebni dohodki kot se je predvidevalo, deloma zaradi nekaj več zaposlenih, deloma pa zaradi večjega preseganja norm, ki pa so v celoti kriti z večjo proizvodnjo. Poprečni neto osebni dohodki na zaposlenega, ki so bili za polletje predvideni v višini 1.322 din, so bili doseženi v višini 1.375 din.

Zaradi nizkih OD v lanskem letu je bilo letošnje povečanje tolikšno, da smo morali zaprositi za večje povečanje kot je bilo dopustno (11%). Prošnja za odobritev večjega povečanja nam je bila odobrena. Soglasje za odobritev povečanja so dajali republiški sindikati, sekretariat za delo SRS in gospodarska zbornica SRS. V bodoče pa se bodo osebni dohodki morali

Pionir kranjske tovarne, eden izmed jubilarov 25-letnega dela v ISKRI — tov. FRANJO MARTINJAK se je od sodelavcev poslovil in odšel v zaslužni pokoj. Bil je med zvestimi privrženici Iskri. Se danes se ga mnogi spominjajo kako se je vsak dan in ob vsakem vremenu vozil iz Cerkelj na delo v Kranj s kolesom. Bolniških izostankov skoraj ni poznal. Med sodelavci je bil poznan kot vesten, preudaren in marljiv; užival je spoštovanje, ki si ga je pridobil z izredno nesebičnostjo, z delom in tovarištvom. Ob slovesu je bil deležen izredne pozornosti, prejel je lepa, praktična spominska darila, izrečenih pa je bilo tudi mnogo prisrčnih želja za čim boljše počutje v pokoju, za kar se tov. Martinjak iskreno zahvaljuje tudi prek uredništva z željo, da bi Iskra čimbolje poslovala, sodelavcem v orodjarni pa želi čimveč osebnega zadovoljstva.

Politični aktiv tovarne razpravljajal o aktualnih vprašanjih

(Nadaljevanje s 4. strani)
Zelo smo zaskrbljeni nad takim trendom, saj v delovnih organizacijah ne znamo več ocenjevati, do kje so upravičeni pritiskati na rast osebnih dohodkov. V naši tovarni je vsa leta nazaj pro-

duktivnost veliko hitreje rasla od osebnih dohodkov, osebni standard pa sedaj že lep čas stagnira, v letošnjem letu celo pada. Delovno vzdušje se ruši, priča smo raznim dogodkom, ko se vsi, tudi same družbeno-politične organizacije, zelo težko opredeljujejo.

Ce hočemo vzpostaviti zdrave odnose, potem ne moremo vseh sil iztrošiti v razpravah o načinu delitve in višini osebnih dohodkov, ampak moramo strožje zajeti tudi vse ostale vzroke inflacijskih gibanj.

ZAKLJUČKI:

Smo za konkretne in učinkovite družbene in samoupravne dogovore, ki morajo enakopravno obravnavati vse kategorije državljanov.

Pospešiti moramo razpravo in ukrepe za zmanjšanje socialnih razlik v naši družbi, ki niso rezultat družbeno priznanega dela.

Nujen je takojšen ukrep, ki naj zaščiti življenjski standard delavcev, predvsem tistih z nižjimi dohodki. Pri tem pričakujemo učinkovite ukrepe, ki naj zaščitijo delavca proizvajalca pred monopolnim obnašanjem dobaviteljev surovin za reprodukcijo in zaščiti delavca potrošnika pred vsakodnevnim dviganjem cen osnovnih življenjskih potrebščin.

Družbeno-politične skupnosti morajo k temu dati svoj prispevek s primerno davčno politiko, kontrolo cen in s strogim kaznovanjem kršilcev družbenih norm.

Sodimo, da samo gospodarstvo že veliko prispeva k temu, saj nosi poglavitno breme v prilaganju novim razmeram pri izvajanju gospodarske in družbene reforme ter pri stabilizaciji.

Družbeno-politični aktiv
ISKRA - AVTOELEKTRIKA
NOVA GORICA

Poslovanje v prvem polletju

(Nadaljevanje s 3. strani)

Skupne zaloge, ki so daleč nad normativi, saj so za 38% višje od preteklega leta in za 45% višje od postavljenega gospodarskega plana kažejo, da je dober del težav z obratnimi sredstvi v tovarni sami, vsekakor pa nam tudi splošna likvidnostna situacija ne gre v prid tako, da je naša trenutno največja problematika prav na področju višine zalog, njihove sortiranosti in likvidnosti.

Število zaposlenih je glede na lansko polletje višje za 8% in enako planiranemu številu zaposlenih, precej težav pa imamo s pridobivanjem predvsem višje kvalificiranih kadrov.

Tudi fluktuacija zaposlenih je bila velika, saj naši osebni dohodki ne ustrezajo visokim kvalifikacijskim zahtevam in so ostali glede na lansko leto približno na enaki ravni, oz. so za 5% nižji od letnega plana. Nekaj izboljšanja pri tem vprašanju si lahko obetamo ob sklenitvi samoupravnega sporazuma, slej ko prej pa je ključ za izplačevanje visokih osebnih dohodkov, ki bodo preprečili fluktuacijo in omogočili pridobitev ustreznih kadrov, v glavnem v rokah kolektiva in vodstva tovarne, ki bosta morala odpravljati vse negativne pojave, ki zavirajo še ugodnejše poslovanje tovarne. -K-

L. M.

Planinci ZZA pred planinskim domom na Kredarici

Vzpon na Triglav

Med sekcijami Planinskega društva Iskra je prav gotovo najbolj aktivna sekcija v Zavodu za avtomatizacijo, katere člani kaj pogosto prireja-jo planinske izlete in ture v naše planine, v lepem številu pa se navadno planinci in planinke iz ZZA udeležijo tudi skupnih izletov, ki jih prireja naše planinsko društvo.

Skupina sedmih planincev ZZA se je 7. avgusta t. l. povz-

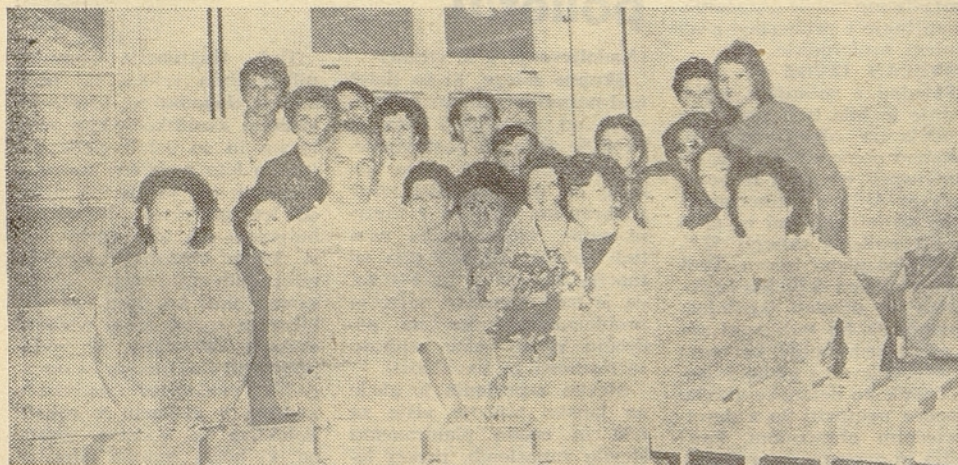
pela na našo najvišjo goro — Triglav. Alpinisti Jule Stojan, Milivoj Žmitek, Dušan Vukmirovič, Andrej Hribar in Adolf Divjak je v dveh navezah premagala severno Triglavsko steno po slovenski smeri, Lojzka Kogoj in Pavle Jereb pa sta se na Triglav povzpela po Tominškovi poti.

Pri Aljaževem stolpu so se srečali in se nato skupno vrnili v dom na Kredarici. Naslednji dan so štirje alpinisti ZZA zapustili Triglav in se vrnili po Tominškovi poti, trije pa so se drug dan znova vrnili na sam vrh, tretji dan pa so se vrnili v dolino po Bambergovi poti. Vmes so obiskali še Planiko.

Če bo Planinsko društvo ZP Iskra tudi letos priredilo množičen pohod svojih članov na Triglav (v septembru), so člani planinske sekcije v ZZA »zagrozili« z bogato udeležbo z njihove strani, saj je že lani dozorela ideja, naj bi množični obisk Iskrašev na Triglavu postal tradicionalni vsakoletni planinski izlet. V kolikor bo tudi jesen naklonjena izletnikom in še zlasti planincem, bomo prav gotovo imeli priložnost zapisati še kaj o njihovih vzponih v naše gore, kamor jih zvabi tako pogosto.

Upokojenka Marija Lap iz ATN se iskreno zahvaljuje za pozornost in darila ob odhodu v pokoj

V zaslužni pokoj je pred kratkim odšla tov. Anica Boncelj iz obrata »števci« kranjske tovarne. Za prejeta darila, dobre želje in izredno pozornost pri odhodu v pokoj se iskreno zahvaljuje in želi vsem sodelavcem čimveč delovnih uspehov in osebnega zadovoljstva

Prijetno letovanje v Poreču

Letošnja sezona letovanja v našem počitniškem domu v Poreču se je začela že 7. junija in menda bo naval na ta dom trajal vse do konca sezone sredi septembra.

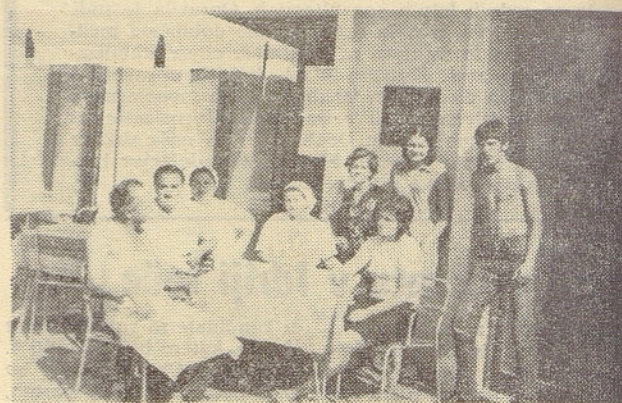
Ceprav je bilo ob začetku sezone dogovorjeno, da bo letos za letovanje v našem poreškem domu na voljo samo 48 ležišč v domu, so bili prisiljeni članom kolektiva zagotoviti tudi še 7 zasebnih sob, ki so jih plačevali sami mimo penziona, hranili pa so se v našem domu.

Tako je malone vso sezono kuhinja pripravljala obroke za po sto letovalcev, ki so v pretežni meri bili zadovoljni, tako s kakovostjo in pestro izbiro hrane, kakor tudi s porcijami, ki so bile zadostne tudi za jedce »večjega formata«. Seveda se bo morda kdo našel, ki se s takšno oceno v celoti ne bo strinjal, toda z vsem in vsem je pa glede na različne okuse tako in tako nemogoče ustreči do poslednje želje in željice.

Razen za poprečno 100 abonentov, pa je opoldne in zvečer kuhinja pripravila tudi lepo število obrokov po naročilu, saj je spričo sprejemljivih cen v našem domu in kvalitete jedil bilo povpraševanje takšno, da bi z gosti lahko napolnili vsak večer tudi tri takšne terase, kakršna je pred našim počitniškim domom.

Posebej je vreden omembe roštilj, na katerem je Tone Somrak do pozno v noč »ustvarjal« mamljive dobrote na žaru. Le-te so večer za večerom privabljale zlasti tužce iz kampa, vse to pa je seveda dnevno dalo po 100 in celo več tisočakov prometa, pa čeprav cene specialitet na žaru niso bile pretirane. Pokazalo se je torej, da je roštilj zares donosna dejavnost, ki se je letos v našem domu v Poreču še kako obnesla.

Ne bo odveč, če doseданje ugotovitve okrog letovanja v Poreču podpremo še s številko. Celoten promet doma v Poreču od začetka sezone v juniju in do 1. avgusta je presegel 21,5 milijonov starih dinarjev in tako lahko računamo, da bo do konca sezone

Del osebja v počitniškem domu Iskre v Poreču

dosegel 40 milijonov, pri čemer pa niti niso bile upoštevane akontacije, ki so jih letovalci vplačali za letovanje direktno že na Počitniški skupnosti. Vse to pa hkrati najzgovorneje priča, kako potrebne in iskane so med našimi člani prav letovanjske zmogljivosti neke ob morju, vendar ne daleč od naših krajev.

Menda je povsem jasno, da je tolikšen promet terjal tudi ogromno in težko delo osebja doma. Za ugodno počutje gostov si je prizadeval letos trinajstčlanski kolektiv, ki kljub nekaterim težavam in problemom zasluži kot celota vso pohvalo. Seveda pri izbiri kadra kot po navadi Počitniška skupnost ni imela najbolj srečne roke in bi ob tej priložnosti svetoval, da za prihodnjo sezono začne zbirati ustrezen kader že veliko prej kot navadno in z ostrejšim očesom, saj vsaka težava, ki iz tega nastane, povzroča vrsto problemov in ne nazadnje, vpliva tudi na počutje samih letovalcev. Vodstvo počitniškega doma, je prav zaradi neustreznega kadra (nekaterih posameznikov, ki pa so jih med sezono izmenjali) imelo precej preglavic, zaradi tega pa so tudi dobri delavci morali bolj zagrabiti, kar pa je pri vročini in obilici dela nanje prav gotovo vplivalo kot dodatno breme. K temu sodi še disciplina samih letovalcev. Le-ta vselej in pri vseh ni bila najboljša in tako so se po nepotrebnem zavlekli zajtrki, kosila in večerje čez določeno mero, kar je nedvomno streznemu osebju še otežkočalo že tako obsežno delo.

Posebej pa, kot doslej že vsako leto, spregovorimo še besedo, dve o preskrbi doma s hrano in ostalim. Vsekakor je nevzdržno, da bi v bodoče upravnik doma, pa naj bi bil kdorkoli, sam zmozel vse posle upravnika, receptorja, pa ekonomista in prenašalca hrane, ki je v treh mesecih letovanja ni tako malo treba znositi s trga in trgovin v dom. Letos je namreč v Poreču bilo povsem nemogoče doseči, da bi kateri koli dobavitelj hrano karkoli sam dostavil v naš dom. Torej je ostalo na upravniku doma, da je vse to sam znosil v dom, ker pri

tako obsežnih nalogah doma nismo znali kako urediti vprašanja dovoza hrane. Če k vsemu temu še prištejemo težave z nabavo zlasti povrtnine, solate in sadja, za kar je včasih bila potrebna posebna iznajdljivost upravnika in njegova upornost, tedaj kaže ob tolikšnem obsegu poslovanja zares pomisliti tudi na to, da bi dom v Poreču v te namene dobil prevozno sredstvo, ki bi preskrbo s hrano olajšalo, več kot potrebno pa bi bilo za prihodnjo sezono planirati tudi mesto ekonomista. Le-ta bi imel dovolj dela, njegova prisotnost pa bi omogočila upravniku, da bi se lažje in bolj lahko poglobil v ostalo problematiko ugodnega letovanja gostov v Poreču.

Te misli okrog Poreča naj ne bodo spet kamen spoditke in vzrok za hudo kri, kajti — preprosto — treba jih je dobro urediti vsaj za prihodnjo sezono pa stavim, da bodo vsi, ki jih bo tudi prihodnje leto privabil Poreč, lahko še bolj zadovoljni, kot so bili zadovoljni z letošnjim dopustom. —C—

ZAHVALA

Ob bridki izgubi mojega dobrega očeta

JOZETA KARTUŽA

se iskreno zahvaljujem sodelavcem Iskrini tovarni polprevodnikov Trbovlje za podarjeni venec, kolegicam za cvetje in vsem, ki so sočustvovali z menoj v težkih trenutkih. Iskrena hvala tudi vsem, ki so ga spremljali na njegovi zadnji poti.

Hčerka Jelka Zmrzлак

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva ZP Iskra Kranj, industrije za elektromehaniko, telekomunikacije elektroniko in avtomatiko — Urejuje uredniški odbor — Glavni urednik: Pavel Gantar — Odgovorni urednik: Janez Silc — Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo — Naslov uredništva: ISKRA Kranj, Savska loka 4, telefon 22-221, int. 333 — Tisk in klišej: »ČP Gorenjski tisk« Kranj